

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/95/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215216827
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4215216827.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, vo veci žalobcu: Prima banka Slovensko a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: W. A., nar. XX. XX. XXXX, I. XXXX/XX, P., o zaplatenie 9.796,09 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 13. februára 2018 č. k. 7C/425/2015-64, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí zvyšku žaloby m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 5 %-ný úrok z omeškania ročne z úrokov vo výške 339,39 eura od 31. 07. 2015 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V časti týkajúcej sa výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok m e n í a žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

III. Žalobcovi voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Komárno) rozsudkom zo dňa 13. 02. 2018 č. k. 7C/425/2015-64 pri právnom posúdení podľa § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 796,09 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 31. 07. 2015 do zaplatenia a rovnako zaplatiť dohodnuté úroky zo sumy 9 796,09 eura vo výške 9,9 % ročne za obdobie od 31. 07. 2015 do zaplatenia ako aj sumu dohodnutých úrokov 339,39 eura, sumu úrokov z omeškania 4,16 eura a poplatky v sume 6,48 eura, všetko v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšku podanú žalobu zamietol.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 251 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnej strane v tomto spore (žalobcovi) priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

3. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej súd prvej inštancie uviedol, že mal preukázaný nasledovný skutkový a právny stav, pričom dôkazy hodnotil v zmysle ust. § 191 CSP, t. j. podľa vlastnej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Ďalej súd vo veci postupoval podľa § 116 ods. 2 CSP, keď zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke príslušného súdu, ako je to zrejmé z čl. 46.

4. Vzniklý právny vzťah medzi stranami tohto sporu posúdil súd ako spotrebiteľsko-právny, poukazujúc pritom na príslušné ust. zák. č. 129/2010 Z. z., v spojení s citovanými ust. Obč. zákonníka. V tejto

súvislosti bolo poukázané aj na obsah zmluvy o úvere zo dňa 28. 11. 2014, na čl. 7 a 8, dohodnuté VOP na čl. 12 až 19 a 21 až 25 súdneho spisu. Na základe uvedeného žalovaná získala úver v sume 10 000 eur, kedy sa strany sporu dohodli na úhrade tohto úveru vo forme pravidelných mesačných splátok (počet splátok 120), ktorých splatnosť bola dohodnutá ku koncu mesiaca pri dohodnutej úrokovej sadzbe 9,9 % a RPMN vo výške 11,89 %, pričom dátum prvej splátky bol stranami dohodnutý 29. 12. 2014 a termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na deň 27. 11. 2024.

5. Ustanovením § 185 CSP bol zavedený princíp formálnej pravdy, ktorým sa rozumie, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Na základe uvedeného preto hodnotenie dôkazov zo strany súdu má oporu vo vykonanom dokazovaní a musí byť v súlade so zásadami formálnej logiky. Preto súd pri posudzovaní skutkových tvrdení strán postupuje v súlade s ustanoveniami o prostriedkoch procesnej obrany a procesného útoku podľa § 181 ods. 3 CSP a v tejto súvislosti sa dôsledne uplatňuje princíp zodpovednosti strany sporu za vlastnú procesnú aktivitu alebo pasivitu a za riadne plnenie si svojich povinností v súvislosti s vedením súdneho konania ako je zrejme z § 150 ods. 1 CSP, podľa ktorého platí, že strany sporu majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu a rovnako aj s poukazom na ust. § 151 a § 153 CSP.

6. Súd prvej inštancie rozhodol o podanej žalobe žalobcu tak, ako to naformuloval do výrokovej časti svojho rozsudku zo dňa 13. 02. 2018 č. k. 7C/425/2015-64. Zo žalovanej strany neboli súdu navrhnuté žiadne dôkazy, relevantné tvrdenia obsiahnuté v podanej žalobe neboli vôbec spochybnené, a preto súd mohol vychádzať z obsahu spisového materiálu a na základe týchto skutočností aj potom rozhodol.

7. Dohodnuté úroky priznal súd z nesplatenej istiny 9 796,09 eura, ktorá suma predstavuje istinu uplatneného nároku. Podľa zmluvy bol predmetný úver žalovanej poskytnutý na obdobie desať rokov, pričom dátum konečnej splatnosti tohto úveru bol stranami dohodnutý na deň 27. 11. 2014 a takto bola dohodnutá odplata za poskytnutie pôžičky a to jednak vymedzenou sumou výškou dohodnutej úrokovej sadzby a dohodnutou dobou odplaty pôžičky podľa § 657 obč. zákonníka, v spojení s § 658 ods. 1 Obč. zákonníka, za obdobie od poskytnutia pôžičky, a to od 29. 12. 2014 do 27. 11. 2024, t. j. do termínu splatnosti poslednej splátky dohodnutej stranami, aj keď výrok rozsudku to vymedzil tak, že žalovaná strana má uhradiť z nesplatenej istiny 9 769,09 eura dohodnuté úroky, ktorých začiatok vymedzil súd vo výroku svojho rozsudku tak, že žalovaná strana má zaplatiť dohodnuté úroky do zaplatenia. Uvedená lehota a tým suma dohodnutých úrokov nie je neobmedzená, pretože koniec lehoty a tým aj sumu dohodnutých úrokov určuje znenie § 657 obč. zákonníka (podľa ktorého platí, že dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby poskytnuté peniaze) v spojení s uzatvorenou Zmluvou o úvere č. 000000000174546 zo dňa 28. 11. 2014 do uplynutia dohodnutej doby, t. j. do 27. 11. 2024. V prípade, že by došlo k splateniu uplatneného nároku na dohodnuté úroky ešte pred termínom konečnej splatnosti pôžičky 27. 11. 2024, žalobcovi by vznikol nárok iba na dohodnuté úroky a to do doby faktického splatenia istiny spolu s príslušenstvom. Ak však dôjde k splateniu po termíne konečnej splatnosti pôžičky 27. 11. 2024, nárok na dohodnuté úroky ako odplatu za poskytnutú pôžičku je len od poskytnutia pôžičky do doby dohodnutej splatnosti. Súd žalobcovi priznal nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % zo sumy 9 769,06 eura až do faktického zaplatenia, t. j. aj po termíne 27. 11. 2024, na rozdiel od dohodnutých úrokov.

8. Súd podanú žalobu zamietol v časti uplatneného nároku na úroky z omeškania vo výške 5 % z nezaplatených úrokov v sume 339,39 eura od 31. 07. 2015 do zaplatenia. Nie je možné priznať nárok na uplatnený úrok z omeškania, tak ako ho v žalobnom petite uplatnil žalobca, pretože v podanej žalobe žalobca nevyvedol, či si uplatňuje nárok na úroky z omeškania z dohodnutých úrokov alebo zo skôr splatných, ale neuhradených úrokov z omeškania. Takisto nie je totiž možné priznať úroky z úrokov, pretože tieto už zdieľajú charakter úžerníckych úrokov, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

9. Žalovaná napriek poučeniu súdu žiadne skutkové tvrdenia a ani dôkazy na preukázanie svojich tvrdení na spochybnenie uplatneného nároku žalobcu nenavrhla, neuviedla ani len vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, a preto súd žalobe vyhovel v tom rozsahu tak, ako je to uvedené v rámci výrokovej časti jeho rozsudku zo dňa 13. 02. 2018 . k. 7C/425/2018-64.

10. Úroky z omeškania priznal súd žalobcovi s poukazom na ust. § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 586/2008 Z. z.

11. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podal včas odvolanie žalobca, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Zároveň žiadal priznať náhradu prvoinštančných a aj odvolacích trov vo výške zaplatených súdnych poplatkov. Argumentoval tým, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

12. Nie je možné súhlasiť s argumentáciou prvoinštančného súdu v tom smere, že nie je možné priznať úroky z úrokov, pretože takéto úroky by mali charakter úžerníckych úrokov a boli by v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti dal do pozornosti odvolacieho súdu rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/542/2016-59 zo dňa 13. 06. 2017, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica tak, že žalobcovi bol priznaný úrok z omeškania zo zmluvných úrokov. Takisto dal do pozornosti odvolacieho súdu aj rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/219/2017-104 z 13. 12. 2017 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/19/2017-103 zo dňa 29. 11. 2017.

13. Úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa § 121 ods. 3 Obč. zákonníka, príslušenstvo pohľadávky, ktorým sa v zmysle uvedeného ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v ust. § 488 Obč. zákonníka, vo všeobecnom chápaní právnej teórie rozumie peňažné plnenie (istina), na ktoré má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, k zmene ktorého (v prípade, že možno nárokovať aj sankciou za omeškanie so zaplatením) dochádza priamo zo zákona v prípade omeškania dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným hlavným záväzkovým vzťahom. S poukazom na ust. § 2 ods. 2 písm. c/, g/ a h/ zák. č. 129/2010 Z. z. a body 2.4 a 2.5.2 obchodných podmienok pre úvery občanom je nepochybné, že do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom patria aj dohodnuté úroky, pričom strany sa dohodli na úrokovej sadzbe úveru, na výške anuitnej splátky a na tom, že sa úver úročí denne odo dňa prvého čerpania úveru do dňa predchádzajúceho splateniu úveru a dohodnuté úroky sa stanú súčasťou istiny. Pokiaľ dlžník mešká s úhradou úroku, má veriteľ právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatených úrokov z úveru.

14. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadрила.

15. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo v danom prípade podané oprávneným subjektom v zákonnej lehote pre podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch (zamietajúci a o náhrade trov konania) na základe podaného odvolania zo strany žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd vyhodnotil podané odvolanie žalobcu za dôvodné a rozhodol o ňom za použitia ust. § 388 CSP tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

16. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky.

Podľa § 207 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Preskúmaním danej veci v rámci odvolacieho konania zo strany odvolacieho súdu bolo zistené, že súd prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním o uplatnenom žalobnom nároku žalobcu v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, avšak pokiaľ ide o nepriznanie úroku z omeškania z dohodnutých úrokov medzi stranami v sume 339,39 eura, tak tu sa dopustil prvoinštančný súd nesprávneho právneho posúdenia, pod vplyvom ktorého v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Nesprávne právne posúdenie vo svojej podstate predstavuje chybnú aplikáciu práva na zistený skutkový stav.

18. V danom prípade odvolací súd aj s poukazom na štandardne platnú judikatúru v tejto oblasti poznamenáva, že nie je možné súhlasiť so zaujatým právnym záverom prvoinštančného súdu, ktorý

ho primäl k zamietnutiu žaloby vo zvyšnej časti, spočívajúceho v tom, že nie je možné priznať úroky z omeškania z dohodnutých úrokov, pretože takto priznané úroky by mali potom charakter úžerníckych úrokov a boli by aj v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že úroky z úveru predstavujú cenu požičaných peňazí, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté finančné prostriedky tak, ako to rezultuje z obsahu ust. § 497 Obchodného zákonníka. Za stavu meškania dlžníka s platením úroku z úveru má veriteľ na druhej strane oprávnenie požadovať úroky z omeškania aj z nezaplatených úrokov poskytnutého úveru dlžníkovi. Tu je potrebné diferencovať medzi úrokmi z úveru ako zmluvne dohodnutej ceny peňazí a úrokmi z omeškania dlžníka ako sankcie za oneskorené plnenie si finančných záväzkov rezultujúcich z obsahu uzavretej úverovej zmluvy.

19. V danej zmluve dohodnutý úrok z úveru v sume 339,39 eura predstavuje nárok veriteľa (žalobcu) vzniklý z neuhradených splátok ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (31. 07. 2015). Tento úrok tvorí súčasť istiny, jej príslušenstvo v zmysle § 121 Obč. Zákonníka, pričom sa stal splatným dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dňa 31. 07. 2015.

20. Pri akceptovaní uvedeného, ako aj tej skutočnosti, že odvolací súd nevzhladol existenciu procesných podmienok pre potvrdenie a ani pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, odvolací súd tento rozsudok v oboch napadnutých výrokoch zmenil tak, ako to uviedol vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. S poukazom na ust. § 388 CSP odvolací súd zmenil aj súvisiaci výrok o náhrade trov prvoinštančného konania tak, že úspešnému žalobcovi v tomto konaní v plnom rozsahu priznal voči neúspešnej žalovanej nárok (nie právo, ako nesprávne uviedol súd prvej inštancie) na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu. O výške takto priznaného nároku pre žalobcu rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnom skončení konania vo veci samej. O týchto trovách rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP s tým, že nárok na ich náhradu v plnom rozsahu priznal úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní voči neúspešnej žalovanej v tomto konaní. O výške tohto nároku pre žalobcu rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnom skončení konania vo veci samej.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).